

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

117

September 2014

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Ingrid Verboven	penningmeester - schatbewaarder 0476-892420 ingrid.verboven3@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - veilingroeper 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris 0479-208820 herwig.helsen1@telenet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2014 12 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
8 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30–12 u
Parochiezaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 14 september 2014 12 oktober - 9 november - **14 december**

op de cover: de bronzen *membership medal* (45mm) van de British Numismatic Society is steeds gepersonaliseerd, de naam van het lid en het jaar van toetreding staan gegraveerd op de rand. De medaille, van de hand van John Lobban, toont op de voorzijde Brittannia naar links, op de keerzijde steelt een ekster enkele munten uit een open lade (Linda Everaert).

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

Deze maand vertelt Joris Frederickx ons, met een tentoonstelling en een uitgebreid artikel, hoe het zit met 'Inscripties op enkele munten van de Engelse koning George III', inclusief de ontstaansgeschiedenis van de Orde van de Kousenband of *'The most noble Order of the Garter'*. Met infobundel.

Wenst u ons tijdschrift digitaal te ontvangen?

Sinds enkele jaren produceert en verstuurt Frank-onze-webmaster, het maandelijkse clubtijdschrift in een PDF-versie. Deze digitale vorm wordt sterk geapprecieerd omwille van diverse redenen: besparing, milieuvriendelijk, kleurrijk, enz ... Leden die voortaan, in plaats van de papieren versie, het tijdschrift in digitale vorm wensen te ontvangen, laten dit weten aan: rudy.dillen@telenet.be

CD beschikbaar met EGMP-jaarboeken

Het EGMP stelt een CD-Rom beschikbaar met daarop alle jaarboeken 1983-2014. Deze CD kan afgehaald worden, tijdens de clubactiviteit, aan onze bestuurstafel. Kostprijs 2 euro. Met een dikke proficiat aan EGMP-Jaarboekredacteur Jan Moens voor het geleverde werk!

Jerome en Mariette 60 jaar getrouwd

Op 18 augustus was het precies 60 jaar geleden dat Jerome Oris (Geel) met zijn Mariette in het huwelijksbootje stapte. De laatste 10 jaren hiervan bracht hij dan ook nog eens door bij Numismatica Herentals. Voor beide prestaties wensen leden en clubbestuur het jubilerende koppel van harte proficiat!

Mededeling:

Beste leden en het bestuur in het bijzonder, In de maand september zal ik niet aanwezig kunnen zijn op de clubactiviteit. Zoals jullie hebben kunnen lezen in het vorige clubblad, zal ik dan met badminton deelnemen aan de Special Olympics. Ik hoop dat jullie allemaal voor mij zullen supporteren. Als ik dan een gouden medaille meebreng naar huis, zal ik deze persoonlijk aan iedereen laten zien. Namens mij, bedankt !

Wim Van Looy

Eindactiviteiten

zondag 14 september 2014

11.15u **Trekking van de jeugdtombola** gratis lootje voor -16 jaar
munt + bankbiljet + album voor elke aanwezige jongere

11.20u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 5 frank, koning Leopold II - België 1869
- zilveren 10 gulden, 25j koningin Juliana - Nederland 1973
- * zilveren 10 mark, XX O.S. München - BR Duitsland 1972
- * zilveren 10 guerche, AH 1327 - Egypte 1909

11.25u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- gouden 20 frank, koning Leopold II - België 1870
- * zilveren 5 dollars, O.S. Sydney - Australië 2000
- * zilveren 10 dollars, prinses Diana - Niue 1997
- * zilveren 10 dollars, 50j. Kon-Tiki expeditie - Liberia 1997
- zilveren 2 1/2 gulden, koningin Wilhelmina - Nederland 1931
- zilveren 100 schilling, Johann Strauss - Oostenrijk 1975
- zilveren dollar, 25 jaar Senaatstroom - Canada 1977
- zilveren 50 frank 'schilden', Leopold III - België 1940

met telkens een lekkere fles Finca los Altos, Gran Reserva - Spanje 2005

11.30u **Start van de clubveiling** tijdig uw biednummer afhalen

Oplossing muntenpuzzel

25 centiem 1944 Ethiopië

Op de clubactiviteit van 10 aug vonden we 32 invulstrookjes in onze puzzelbox. Op alle strookjes was het sleutelwoord correct ingevuld: ADDIS ABEBA. Voor de schiftingsvraag moest het gewicht geraden worden van het apenbrood op onze bestuurstafel: 133g. Freddy Kerckhofs (Herenthout) benaderde op 2g na het juiste gewicht en mocht uit handen van Leopold Verbist de zilveren prijsmunt en fles wijn in ontvangst nemen. Proficiat Freddy en met dank aan de rest van het deelnemersveld!

vragen

1. Wie is de keizer van Ethiopië afgebeeld op de vz?
2. Welke grote kloof loopt dwars door Ethiopië?
3. Welke belangrijke stroom ontspringt in Ethiopië?
4. Welk beroemd fossiel skelet werd er gevonden?
5. In welke taal zijn de omschriften van deze munt?
6. Wat beeldt de keerzijde uit?
7. Wat is het Ethiopische jaartal ፲፱፻፴፮ ?
8. Van wie is keizer Menelik I de zoon?
9. Wat betekent de tekst ሃያ:አምስት:ሳንቲም op de kz?
10. Waar ontstond de Rastafari-beweging in de jaren 1930?

antwoorden
Haile Selassie
Grote Slenk
Blauwe Nijl
Lucy
Amhaars
Leeuw van Juda
EE1936
koning Salomon en Sheba
25 centiem
Jamaica

Ethiopië, 25 centiem EE1936 (AD1944)

Vz: buste van keizer Haile Selassie; onderaan het jaartal ፲፱፻፵፮ (EE1936) in het Amhaars

Kz: de Leeuw van Juda; onderaan de waarde ሃያ፡አምስት፡ሳንቲም (vijfentwintig centiem) in het Amhaars

Koper Ø 26 mm, 6,8 g, 30.000.000 ex., geslagen in 1952-53

Ethiopië

De republiek Ethiopië is een land in de Hoorn van Afrika met een oppervlakte van 1.100.000 km² en 94.000.000 inwoners. Hoofdstad Addis Abeba. 64 % van de Ethiopiërs zijn christenen waarvan de meesten behoren tot de Ethiopisch-orthodoxe kerk waarvan de patriarch resideert in Addis Abeba. 34 % behoort tot de Islam. 44 % leeft onder de armoedegrens.

Ethiopië ligt bij de evenaar maar toch is het er niet echt warm omdat het hooggelegen is. In het Ethiopische hoogland ontspringt de Blauwe Nijl in het Tanameer, die in Sudan samenvloeit met de Witte Nijl en dan de Nijl vormt.

Ethiopië wordt van noord naar zuid doorsneden door de Grote Slenk. Dit is een breuk in de continentale Afrikaanse tektonische plaat die zich aan het splitsen is in 2 platen met een snelheid van ongeveer 2 cm per jaar. Binnen 10 miljoen jaar zal daar een oceaan liggen. De Grote Slenk loopt van Syrië tot Mozambique over een totale lengte van 6400 km, met een breedte van 30 tot 100 km en een diepte van enkele honderden tot enkele duizenden meters. Zeer bekende delen van de Grote slenk zijn de Dode Zee (Israel), het Tanganyikameer en het Malawimeer.

Door het uiteendrijven van de wanden van de slenk komen zeer oude aardlagen bloot te liggen. In Noord-Ethiopië werd in 1974 door de archeologen Donald Johanson, Yves Coppens en Tim White de eerste resten gevonden van de Australopithecus afarensis, een uitgestorven

menschelijke van ongeveer 3,2 miljoen jaar oud. De ontdekkers noemden haar "Lucy", naar "Lucy in the Sky with Diamonds", een bekend nummer van de Beatles dat tijdens de expeditie veelvuldig werd gedraaid. Men veronderstelt al lang dat de wieg van de mensheid ergens in Afrika stond.

De legende van keizer Menelik I en koningin Sheba

In de bijbel staat beschreven dat de koningin van Sheba een bezoek bracht aan koning Salomon van Israel en hem prachtige geschenken gaf. Dat zou zich afgespeeld hebben rond 950 v.C. Het koninkrijk Sheba zou in het noorden van Ethiopië geweest zijn. Na haar bezoek bracht ze een zoon ter wereld, Menelik I, de eerste keizer van Ethiopië. Toen hij volwassen was bracht hij een bezoek aan zijn vader in Jeruzalem en nam de Ark van het Verbond mee, die tot vandaag zou bewaard zijn in een kerk in Aksum. Deze Ark van het Verbond bevatte de Stenen Tafelen met de 10 Geboden die Mozes kreeg op de berg Sinai. Nog steeds volgens de legende stichtte Menelik I de Salomonse dynastie die gedurende 3000 jaar over Ethiopië regeerde en waarvan de 225ste keizer Haile Selassie was.

Haile Selassie (1892-1975)

Hij werd geboren als Tafari Makonnen. Hij huwde in 1911 met een dochter van toenmalig keizer Menelik II en kwam zo in de keizerlijke familie. Natuurlijk beweerde hij af te stammen van Salomon. Hij werd kroonprins en regent van keizerin Zaudita en kreeg de titel "ras" (hertog). Bij de dood van Zaudita in 1930 werd hij keizer en koos de naam van Haile Selassie wat *Heilige Drievuldigheid*,

Keizer Haile Selassie in 1942

heid, of *Macht van de Drievuldigheid* betekent. Hij schafte de slavernij in zijn land af in 1931 en introduceerde de eerste geschreven grondwet.

Ethiopië heette toen nog Abessinië en de onafhankelijkheid was in Afrika een bijzonderheid. West-Europese landen hadden het continent in hun kolonisatiedrang onderling verdeeld. Men durfde echter niet te raken aan de Ethiopische dynastie die volgens de overlevering al sinds de 10de eeuw v.C. bestond en afstamde van koning Salomon.

De Tweede Wereldoorlog

Deze situatie veranderde toen de Italiaanse dictator Mussolini in 1935 besloot vanuit Italiaans Eritrea, een Italiaanse kolonie, Ethiopië binnen te vallen. Haile Selassie vluchtte naar het Verenigd Koninkrijk en probeerde bij de Volkenbond vergeefs steun te krijgen.

Dat veranderde nadat Italië zich aan de zijde van Duitsland schaarde. In 1941 verjoeg een troepenmacht van Britse militairen en Ethiopische vrijheidsstrijders de Italiaanse troepen. Haile Selassie kwam weer op de troon. Hij moderniseerde zijn land met onder meer een nieuw belastingstelsel en een democratische grondwet. Hij was in de internationale diplomatie een man met gezag en aanzien en mede door zijn toedoen werd Ethiopië een stichtend lid van de Verenigde Naties.

Het einde van het keizerrijk

In 1961 annexeerde Haile Selassie buurland Eritrea waarna een gewapend conflict losbarstte. Begin jaren 1970 kwam er hongersnood na een periode van lange droogte. Haile Selassie bleef in grote weelde leven en kreeg de schuld. In 1974 deden de militairen een staatsgreep en namen Haile Selassie gevangen. Toen hij in 1975 overleed, vermoedden velen moord. Ethiopië werd dan een republiek onder de marxistische dictator Mengistu die op zijn beurt in 1991 afgezet werd. Dat jaar vocht Eritrea zich opnieuw onafhankelijk. Vandaag is de rust teruggekeerd.

Amhaars

De officiële taal in Ethiopië is het Amhaars dat een eigen alfabet heeft. Het is een Semitische taal die gesproken wordt door ongeveer 27 miljoen mensen (ongeveer zoveel als het Nederlands) als eerste taal en nog eens door 7 tot 15 miljoen mensen als tweede taal. Het is na het Arabisch de meest gesproken Semitische taal ter wereld. Het Amhaars heeft ook eigen cijfers, maar deze worden nauwelijks gebruikt in het dagelijkse leven in Ethiopië, behalve in de Ethiopische Orthodoxe Kerk. Op deze munt staat de waarde aanduiding nog in het Amhaars maar op recentere munten staat de waarde dan ook in westerse cijfers.

De Ethiopische Era

In Alexandrië werd reeds door Annianus van Alexandrië rond AD400 het geboortjaar van Jezus Christus berekend en de Koptische kalender ingevoerd, startend met jaar 1 vanaf de geboorte van Christus. Deze werd ook overgenomen door de Ethiopische christenen als de Ethiopische Era. Later werd door de Scytische monnik Dionysius Exiguus in AD525 door een nieuwe berekening de geboorte van Christus 8 jaar

vroeger geplaatst en dit werd dan ingevoerd in de Juliaanse kalender (later gecorrigeerd voor de schrikkeldagen en dan Gregoriaanse kalender genoemd, zoals wij die vandaag nog gebruiken). Volgens moderne historici was die berekening echter ook verkeerd en werd Christus nog 4 jaar vroeger geboren, maar het maakt natuurlijk niet veel uit.

De munten

De munteenheid van Ethiopië is de birr, verdeeld in 100 centiem, ook wel matona genoemd. In het Amhaars betekent birr “wit zijn”, omdat vroeger de birr van zilver was. De birr werd ingevoerd in 1894 onder keizer Menelik II en werd tot 1976 ook wel “dollar” genoemd. Er bestaan inderdaad een aantal herdenkingsmunten met de benaming dollar.

Vlag van Ethiopië tot 1974

De munt toont op de keerzijde de Leeuw van Juda. Dat was een symbool van de stam van Juda waaruit volgens de bijbel koning Salomon geboren werd evenals Jezus Christus. Juda was een zoon van aartsvader Jacob. De keizers van Ethiopië voerden “de Leeuw van Juda” als een van hun vele koninklijke titels, en die werd dan ook afgebeeld op de munten en op de Ethiopische vlag. De Leeuw van Juda is vandaag nog steeds een nationaal symbool van het Joodse volk en men vindt hem ook terug in het wapen van Jeruzalem.

Standbeeld van de Leeuw van Juda te Addis Abeba

Rastafari

Rastafari of rasta is een levensbeschouwing met wortels in Jamaica. De naam komt van Ras Tafari Makonnen, de titel en naam van de Ethiopische keizer Haile Selassie. Rastafari's geloven in de goddelijkheid van Haile Selassie. Rastafari heeft geen officiële doctrine; het is meer een levenswijze dan een geloof en er is geen overkoepelende organisatie zoals een rastakerk. De rasta's zien Ethiopië als het beloofde land alwaar alle zwarten ooit terug zullen keren. Veel rasta's dragen dreadlocks omdat volgens de bijbel haar niet geknipt mag worden (orthodoxe Joden en Sikhs hanteren die regel ook). Ze symboliseren ook de Leeuw van Juda.

De oorsprong van rastafari ligt in Jamaica in de jaren 1930, bij de zwarte bevolking die door het slavernij-verleden onderaan de sociale ladder stond. De beweging werd vooral gevoed door Marcus Garvey, die pleitte voor zwart bewustzijn en de repatriëring van zwarten naar Afrika. Garvey deed in 1914 een bijzondere uitspraak: er zou een zwarte koning worden gekroond die zou opkomen voor de zwarte bevolking. Zestien jaar later werd in Ethiopië Ras Tafari Makonnen, waarvan ras een adellijke titel is, gekroond tot keizer Haile Selassie. Foto's van de kroning maakten in Jamaica grote indruk: blanken knielden voor een zwarte koning. Rasta's wezen naar de voorspelling van Garvey, die ze als profeet zagen. Door de grote sociale achterstand werd Haile Selassie al snel populair onder de Jamaicaanse bevolking. De Britse regering nodigde hem uit op Jamaica om te laten zien dat hij geen God was, maar een mens. Dit werkte echter averechts: zijn populariteit werd nog groter. Sinds de internationale opkomst van reggaemuziek heeft de rasta-beweging ook veel aanhangers buiten Jamaica gekregen.

Bibliografie

Wikipedia, *Amhaars*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Amhaars>

Wikipedia, *Ethiopië*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Ethiopië>

Wikipedia, *Australopithecus afarensis*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Australopithecus_afarensis

Wikipedia, *Ethiopische birra*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Ethiopische_birra

Wikipedia, *Menelik I*, http://en.wikipedia.org/wiki/Menelik_I

Wikipedia, *Leeuw van Juda*,

http://nl.wikipedia.org/wiki/Leeuw_van_Juda

Wikipedia, *Rastafari*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/Rastafari>

Wikipedia, *Haile Selassie*, http://nl.wikipedia.org/wiki/Haile_Selassie

Australian money man catalogues British boar money Chris Rudd

Matthew Rich, 76, formerly chief financial officer of *Reader's Digest* in Australia, has written a pioneering book, the first of its kind, and illustrated it with his own coin drawings. Called *Boar Horse* and published in August, it catalogues the earliest silver coins of the Corieltavi, a large Iron Age tribe of the East Midlands. *Boar Horse* tracks the development of the series which began around 60-50 BC and ended about AD 10.

Symbolising bravery in battle, the wild boar was probably a tribal emblem of the Corieltavi – an apt mascot for a tribe whose name means ‘army of the broad land’ or ‘army of [the goddess] Litavis’. Boars can not only be seen on Corieltavian coins, but also on a bronze shield, on a bronze war trumpet and as a bronze figurine which may have come from a helmet – all found in Lincolnshire, heartland of the Corieltavi.

Enlarged coin photos reveal remarkable details of Iron Age symbolism.

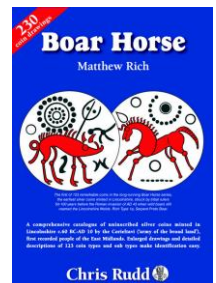
*Rich Type 10a,
Two-Pellet Proto Boar.*

Matthew Rich's interest in coins was sparked by seeing Roman coins for sale while on a business trip to London in 1970. He assumed they were modern replicas and was astonished to discover that they were ancient originals. He first collected Roman coins, then Crusader coins and finally Ancient British coins.

Dr Philip de Jersey, former keeper of the Celtic Coin Index, says: “Matthew Rich is to be congratulated for shining new light on the Boar Horse silver of the Corieltavi: one of the most beautiful, fascinating and complex coinages of the British Iron Age has finally received the attention it deserves. His clear diagrams will be particularly useful for all of us who have struggled to understand this complicated series.”

Matthew Rich isn't the first writer from Australia to take an interest in British culture. Others include Clive James, Germaine Greer and Barry Humphries. *Boar Horse* has 80 pages, describes 123 coin types and sub types, indicates the rarity of each and contains 230 coin drawings by the author, all in colour. Published by Chr. Rudd, £15 plus postage. ISBN 978-0-9566889-2-7.

For more information, email: liz@celticcoins.com

Kempisch noodgeld

Oud-Turnhout

Van het plaatselijke Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit van Oud-Turnhout zijn, evenwel zonder datum, 5 waarden bekend: 5c (roze en bruin), 10c (beige), 15c (bruin), 25c (bruin) en 50c (oranje en bruin). Deze kartonnen bons met zwarte opdruk meten 51 x 73 mm, zij bevinden zich in het Stadsarchief van Turnhout en de verzameling Jean Maes.

Voorzijde: Nationaal hulp- en Voedingskomiteit - Komiteit van Oud-Turnhout, met rode opdruk: OUD-TURNHOUT en 0.05. Goed voor 0.05 Fr. geldig in het gemeente magazijn en bij de handelaars, uitgenomen de tabakshandelaars en herbergiers. Geldigheidsduur tot 3 maanden na sluiting van het voedingsmagazijn (alles binnen een dubbel kader). Links vertikaal een volgnummer: 1535. **Keerzijde:** handtekening (?)

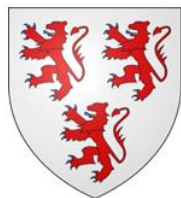
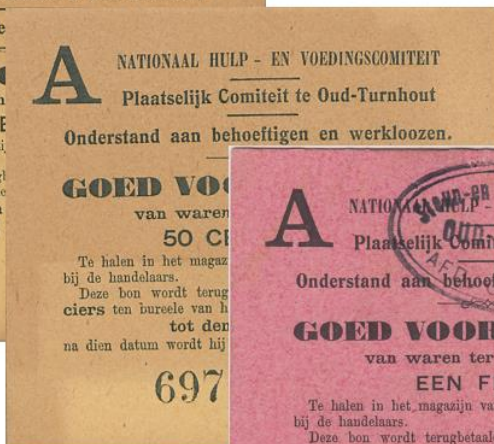
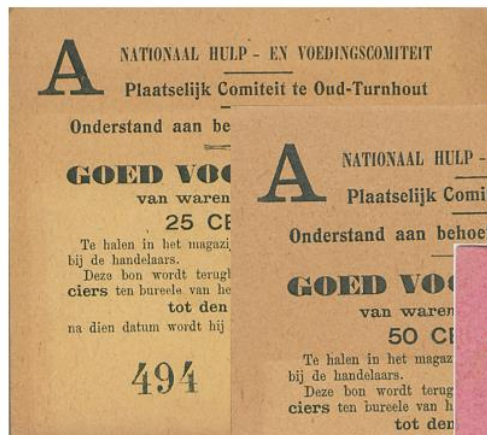

Joannes G. Luyten (°Oud-Turnhout 1860, +1936), voorzitter van het plaatselijke komiteit, was landbouwer van beroep. Hij was eerst gemeenteraadslid en schepen vanaf 1896 om uiteindelijk als burgemeester van Oud-Turnhout te fungeren van 1904 tot 1921.

Met ook het plaatselijke comiteit van Oud-Turnhout als uitgifteorgaan werden begin 1916 verschillende bons (78x87mm) uitgebracht voor Steun A, van 25c, 50c en 1 frank in een beige en een roze kleur, met zwarte opdruk.

Bron: Stadsarchief Turnhout.

Op de voorzijde:

Nationaal Hulp- en Voedingscomiteit - Plaatselijk Comiteit te Oud-Turnhout - **A** (linksboven) - Onderstand aan behoeftigen en werkloozen. **Goed voor aankoop** van waren ter waarde van EEN FRANK. Te halen in het magazijn van het Plaatselijk Comiteit en bij de handelaars. Deze bon wordt terugbetaald alleen aan de **leveranciers** ten bureele van het Comiteit tot den **15 April** na dien datum wordt hij waardeloos. Den 1 Maart 1916. **Het Comiteit**. Bovenaan, een zwarte ovale stempel: Steun- en Voedingscomiteit - Oud-Turnhout - Afd. Oosthoven. Onderaan een gestempelde volgnummer. De keerzijde is blanco. Bron: Stadsarchief Turnhout en verzameling Jean Maes.

Samenstelling van het lokale Komiteit (bij de oprichting in 1915), zoals neergeschreven in het kantonnaal register (Stadsarchief Turnhout):

- Voorzitter: Jan Luyten, burgemeester 1904-1921
- Schatbewaarder: Jan Floren, onderpastoor en Proost bij de Boerengilde
- Secretaris: Aloïs Peeters, gemeentesecretaris 1898-1935
- Leden: Joannes A. Hermans (pastoor), Jan Van Leemput (onderwijzer, Oosthoven), Louis Op de Beek (schoolhoofd, Schoonbroeck) en Joseph Roes (voorzitter van de Boerenbond, Schoonbroeck).

Van de gemeente Oud-Turnhout is een bruine bon bekend, 54 x 68 mm, zonder datum, voor een portie bloem. Bron: Stadsarchief Turnhout.

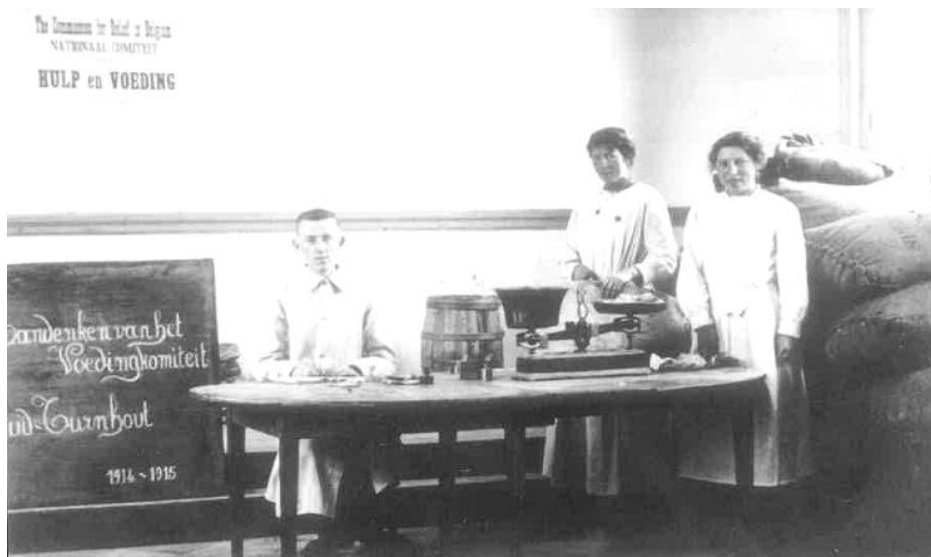

Op de voorzijde:
Waarde eener wekelijksche bedeeing bloem voor één persoon.
Een ronde stadszegel in groene inkt gestempeld:
GEMEENTE OUD-TURNHOUT
- Prov. ANTWERPEN -
met in het midden een klauwende leeuw naar links.
De keerzijde is blanco.

Nationaal Comiteit der soepbedeeling Oud-Turnhout. Vooraan vlnr: Louise Huysmans, ?, Fien Willems, Fien Geerts, Anna Van Dommelen. Achteraan: Maria Ooms, Marie Stijen, Elisa Pas, Octavie Willems, Louis Bertels (stoker), Maria Ceulemans, Anna Leysen en Anna Verstraelen.

The Committee for Relief & Hygiene
NATIONAAL COMITEE
HULP en VOEDING

Aandenken van het Voedingcomiteit Oud-Turnhout 1914-1915

v.l.n.r.: J. Geerts, Treske Peeters en Lisa Waterschoot.

Met dank aan: Jan Sels (Corsendonca) en Jean Maes (Numismatica).

Lezers die menen op bovenstaande aanvullingen en/of verbeteringen te kunnen aandragen worden vriendelijk verzocht om contact op te nemen met rudy.dillen@telenet.be. Waarvoor dank !

MAUQUOY
MEDAL
COMPANY

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBILJETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigdheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Sint-Katelijnevest 38 – 2000 ANTWERPEN Tel. 03 / 226.40.68

Nieuw eurobiljet ...

De regering denkt eraan nieuwe eurobiljetten uit te geven voor zij die een gans leven gewerkt hebben en nu op pensioen willen. We kunnen er zoveel krijgen als we willen ... !

Tentoonstelling
La Phaléristique

**Ordres
Rubans
Décorations**

nog tot 11 nov 2014
**Seigneurie d'Anhaive
Place Jean de Flandre 1
5100 Namur - Jambes**
inkom gratis

Met lezingen door kolonel Eric Tripnaux www.museedesartsanciens.be
Auditorium - Conservatorium, Avenue Jean Materne 162, 5100 Jambes

24 sept	Femmes et décorations	telkens om 20u
8 okt	L'origine de l'ordre de Léopold	
22 okt	Les décorations collectives en Belgique	
5 nov	L'invention française de la croix de Guerre belge en 1915	

Parallel aan deze tentoonstelling loopt er nog een expositie:

Le Génie militaire belge durant la Grande Guerre
Musée du Génie   Chemin du Masuage 2, 5100 Jambes

1	-	16	-	31	9.50	46	2.25	61	4.00
2	15.00	17	20.00	32	5.50	47	4.75	62	11.00
3	1.00	18	1.00	33	4.50	48	6.50	63	1.00
4	-	19	6.00	34	3.00	49	1.00	64	4.75
5	39.00	20	1.00	35	2.50	50	1.00	65	1.00
6	31.00	21	5.50	36	-	51	5.00	66	1.00
7	-	22	5.00	37	2.50	52	2.00	67	2.00
8	22.00	23	4.75	38	-	53	1.75	68	-
9	-	24	4.00	39	1.00	54	1.75	69	3.75
10	-	25	1.00	40	-	55	1.25	70	1.00
11	1.75	26	1.00	41	1.75	56	1.00	71	1.00
12	3.25	27	3.25	42	1.75	57	3.50	72	-
13	1.50	28	2.50	43	6.50	58	-	73	1.00
14	1.00	29	14.00	44	7.00	59	-	74	1.00
15	5.00	30	-	45	1.00	60	1.00	75	-

Veilingmodaliteiten

- elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.
- deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite : www.numismatica-herentals.be/veiling
- elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.
- door dit nummer op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.
- het bod wordt verhoogd als volgt :

- 1-5 € : +25 cent
- 5-10 € : +50 cent
- 10-50 € : +1 euro
- 50-100 € : +2 euro
- + 100 € : +5 euro

- na afloop van de veiling, en na contante betaling, kunnen de kopers hun loten in ontvangst komen nemen.
- onmiddellijk hierna wordt afgerekend met de inbrengers
- de veilingkosten: 5 % voor de koper, 5 % voor verkoper
- bij gouden munten wordt geen opgeld gerekend.
- niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes !

2

4

5

9

nr	land	munt		kw	mat	inzet			
1	Grieks	Acinipo (Spanje)	AE as			1e eeuw vC	F	AE	25.00
2	Rome	Trajanus Decius	antoninianus	GEN ILLYRICI	249-251		ZF	Ag	15.00
3		Valerianus	antoninianus	PIETAS AVG G	253-260		F	Ag	7.50
4	primitief	ZO-Azië	kralen				ZF	?	90.00
5		Indonesië	kaurischelpen				ZF	div	6.00
6	Brabant	Albrecht & Isabella	gigot – Antwerpen		1605		F/ZF	Cu	15.00
7		Jozef II	oord – Brussel		1788		F	Cu	1.00
8		Brab. Omwenteling	oord – Brussel		1790		F	Cu	1.00
9		Maria-Thersia	kronenthaler – Brussel (laatste jaar)		1780		ZF	Ag	50.00
10	Luik	Jean-Théodore de Bavière	oord		1752		F	Cu	1.00
11	Antwerpen	belegeringsmunt	10 centimes, Napoleon		1814		F	Cu	15.00
12			5 centimes, Napoleon		1814		F	Cu	15.00
13	België	Leopold I	5 centimes		1848		Pr	Cu	5.00
14		Leopold I	2 centimes		1860		F	Cu	1.00
15		Leopold II	5 francs		1868		ZF	Ag	12.00
16		Leopold II	5 centimes		1900 FR		ZF	CuNi	1.00
17		Leopold II	10 centimes - Braemt		1901 FR		ZF	CuNi	1.00
18		Albert I	2 centimes		1911 FR		Pr	Cu	1.00
19		Albert I	2 frank		1930 VL		ZF	Ni	10.00
20		Albert I	5 frank – 1 belga pos. A		1931 FR		ZF	Ni	1.00
21		Albert I	5 frank – 1 belga pos. A		1933 VL		ZF	Ni	1.00
22		Boudewijn I	50 Frank, Huwelijk		1960		Pr	Ag	6.00
23	CFA	Republiek	50 + 200 + 500 francs		2002/2005		Pr	div	2.00
24	Denemarken	Margaretha II	5 kronen		1974		Pr	CuNi	1.00
25	Duitsland	Duitse Rijk	3 kopeck, bezet gebied Ost		1916 J		ZF	Fe	1.00
26	Frankrijk	Republiek	50 centimes Chambre de Commerce		1926		Pr	AE	1.00
27		Republiek	10 francs - Turin		1932		ZF	Ag	1.50
28	Gr- Britann	Georges III	3 shilling Bank Token		1811		ZF+	Ag	70.00
29		Elizabeth II	1 crown, herdenkingsmunt		1965		Pr	CuNi	1.00
30		Elizabeth II	10 pence		1968		Pr	CuNi	1.00
31		Elizabeth II	25 pence, herdenkingsmunt		1977		Pr	CuNi	1.00
32		Elizabeth II	25 pence, herdenkingsmunt		1980		Pr	CuNi	1.00
33	Italië	Republiek	10 lire		1948		Pr	Al	8.00

22

26

28

33

36

39

44

48

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet
34	Kenia	Kenyatta	2x 1 shilling	2005	Pr	CuNi 1.00
35	Luxemburg	Jean I	25 centimes - medailleslag	1965	ZF	Al 8.00
36	Marokko	Hassan II	5 dirham	1980	Pr	CuNi 2.00
37		Mohamed V	200 francs	1953	ZF	Ag 2.00
38	N.- Antillen	Beatrix	1 + 10 + 25 cent	1990/2001	Pr	div 1.00
39	Nederland	Willem I	25 cent	1824 B	ZF+	Ag 20.00
40		Willem I	25 cent	1826 B	F/ZF	Ag 10.00
41		Willem I	1 cent	1827 B	F	Cu 4.00
42	Nepal		2 paisa	1936	F	Cu 1.00
43	Paraguay	Republiek	2 centesimos	1870	F/ZF	Cu 1.00
44	Polen	Republiek	2 zloty, kasteel Zagan	2006	FDC	AE 1.00
45	Portugal	Republiek	10 + 20 reis	1883	F	Cu 2.00
46	Rusland	Republiek	2 kopeck	1811	F	Cu 2.00
47		Republiek	1 roebel	1967	ZF	CuNi 1.00
48	Zaire	Belg. Congo	5 francs	1956	ZF	Al 1.00

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet
49	Zaire	Katanga	5 francs	1961	PR	Cu 1.00
50		Republiek	5 makuta	1967	FDC	CuNi 1.00
51	loten	Zuid-Afrika: 4 munten			div	Ni 1.00
52		Italië: 80 munten			div	div 1.00
53		Nederland: 12x 1 cent	1821 - 1864		div	Cu 1.00
54		Wereld: 1 kg munten			div	div 1.00
55	penning	Herentals Toeristentoren / stadhuis (35mm)	1958-1983	ZF	Cu	1.00
56		100 Jaar Ford 1903 - 2003	2003	FDC	CuNi	1.00
57	jeton	Herentals caféjeton 't Saske,		ZF	plastic	1.50
58	medaille	Leopold I (L. Coudray), Brussel - 50mm	1906	ZF	Cu	8.00
59		Omschrijvings Prijskamp, Antwerpen	1909	ZF	Cu	5.00
60		Albrecht Dürer (in etui), 50mm (Meissen)	1996	PR	pors	5.00
61	set	Nederland FDC-set	1980	FDC	div	1.00
62	ereten	België, Ridder in de Leopoldsorde (originele etui, +2 strikjes)		Pr	div	12.00
63	varia	tentoonstellingslampje CoinArtXL		ZF	-	4.00

55

56

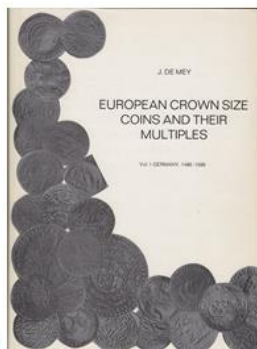

57

62

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
64	tijdschrift	MünzenRevue (11 ex.), jaargang 40	2008	ZF	papier 2.50
65	varia	3 Lindner-boxen		ZF	- 5.00
66	boek	European crown size coins & multiples, Germany 1486-1599		ZF	papier 15.00
67	biljetten	België 3x 100 frank + 1x 50 frank	1933-1941	div	papier 1.00
68		Brazilië 1000 cruzeiros	ZD	FDC	papier 1.00
69		Duitsland 7 x 50 pfennig Döblen	30-09-1921	ZF	papier 1.00
70		fantasiebiljet 'gouden' 200 euro (verguld)	2002	Pr	verguld 5.00
71		Frankrijk 5 francs	18-01-1928	ZF	papier 1.00
72		Frankrijk assignat 25 sols Domaines Nationaux	1792	F	papier 1.00
73		Oostenrijk 20 heller - Rauris	15-08-1920	ZF	papier 1.00
74		Roemenië 2000 lei – editie Solar Eclips	11-08-1999	FDC	polym 5.00
75	biljetten	Zaire 5 zaires	24-11-1977	Pr	papier 1.00

66

69

72

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai
Fe = ijzer

Pr = prachtig
Cu = koper

FDC = fleur de coin
Ni = nikkel

UNC = uncirculated
Al = aluminium
Sn = tin

Inscripties op enkele munten van Koning George III (1760-1820)

Bij het verzamelen van munten zal iedereen wel ‘zijn’ reden hebben om dit hobby te beoefenen en om zich bovendien in de numismatiek te verdiepen. Persoonlijk ben ik onder meer door inscripties (opschriften en randschriften) op munten geboeid. Ze vertellen ons toch o zoveel! Zeker voor wat de Britse munten betreft, gemakshalve vanaf de Romeinse periode tot op vandaag. De laatste tijd heb ik de resultaten van al dat lees-een kijkwerk voor mezelf op papier gezet. Volledig zal en kan ik waarschijnlijk niet zijn, zeg maar nooit. Toch breng ik hier de inscripties op enkele munten van George III (°1738 - +1820) onder uw aandacht, munten die in mijn bezit zijn. De munten zijn niet op ware grootte!

Nu eens een V dan weer een U

In de naam van koning George, nl. in de Latijnse schrijfwijze ervan, werd voor onze klinker ‘U’ nu eens een V en dan weer een U gebruikt. De Latijnse ‘V’ had vroeger zowel een vocalische (klinker-) als een consonantische (medeklinker-) waarde. Deze letter heeft, evenals de letter F en de Griekse letter Ypsilon (Y, υ) de Semitische wâw als oorsprong. De Etrusken vereenvoudigden de letter tot V. De Etruskische klankwaarde was /u/, maar omdat het Latijn geen letter voor /w/ kende, gebruikten de Romeinen de V voor zowel de medeklinker /w/ als de klinker /u/. Bijvoorbeeld het woord via (Latijn voor "weg") werd door hen uitgesproken als wie-aa. Pas in de middeleeuwen kwam onze ‘U’ erbij.

Shilling 1798 vz

3 Shillings Bank token 1812 vz

Opschriften op de voorzijden

GEORGIU(V)S III .....

Dat de naam van de vorst, volledig of afgekort (GEORG.), op de voorzijde van de munt staat, zal wel geen verrassing zijn, maar dan ook steeds door een nadere bepaling of door zijn titels aangevuld.

- ❶ GEORGIUVS III REX : een Latijns woord, gewoonweg ... *Koning*.
- ❷ GEORGIU(V)S III DEI GRATIA : de Latijnse woorden, vrij vertaald: ... *bij de genade Gods*.

Hoeveel heersers, koningen, keizers ... hebben hun bewind niet onder Gods hoede gesteld? Gott mit uns, Dieu protège ..., God zij met ons, ... Allemaal variaties op eenzelfde thema. Zelfs nu nog staat deze laatste betrachting op de Nederlandse € 2-stukken.

❸ GEORGIUS III DEI GRATIA REX : ... *Koning bij de genade Gods* .
Soms worden er afkortingen gebruikt: D(ei) G(ratia) .

❹ GEORG(ius) III D(ei) G(ratia) BRITT(anniarum) REX F(idei)
D(efensor): ... *Koning van de Britten Verdediger van het Geloof*.

Verdediger van het Geloof, in het Latijn Fidei Defensor, is een titel die in diverse vormen door koningen wordt gedragen, zeker door de Britse. Tot op de dag van vandaag.

Shilling 1817 vz

Hendrik VIII had zich steeds een ijverige aanhanger van de Rooms-Katholieke Kerk betoond. Tegen de volgelingen van Wycliff (°1330 - +1384 - een Engels kerkhervormer) en de Hervorming was hij met kracht opgetreden en zijn geschrift tegen Maarten Luther (°1483 - +1546 - een Duits protestants theoloog en reformator) had hem zelfs de titel van 'Fidei Defensor' bezorgd.

Opschriften op de achterzijden

❶ BRITANNIA : Voor de oorsprong van de voorstelling van Britannia op Britse munten zouden we wel eens moeten terugkeren naar de afbeelding van Athena ((Παλλάς Ἀθηνᾶ), de Griekse godin. Zij is in de Griekse oudheid vooral bekend als de godin van de wijsheid en godin van de kunst. Daarnaast wordt ze vaak

Halfpenny 1799 kz

als godin van de krijgskunst en vrede aangezien. Zij is – om het zo te zeggen – het rolmodel van veel sterke vrouwen, die de eigenschappen en kenmerken van een natie verpersoonlijken.

Het waren nochtans de Romeinen die met de afbeelding van Britannia de verovering op hun kolonie symboliseerden. Op de achterzijde van een sestertius van Hadrianus (117-138 AD) kan je onder de bodemlijn de tekst 'Britannia' lezen. Zij symboliseert als het ware de nederlaag, de overgave aan de Romeinen. Dit kan je bijna uit haar peinzende houding afleiden. Ook toen al werd ze met staf en schild afgebeeld.

Marina Sarah Warner (° 1946 in London - Britse novelliste, schrijfster van kortverhalen, historica en schrijfster van mythen) oppert dat de afbeelding van Britannia wel eens het symbool van een koningin zou kunnen zijn, die met ontembare moed de indringers heeft bevochten. Misschien is het zelfs een erbetoon aan de vechtlust van de eilandbewoners. Aan de andere kant zou het ook een teken van de grote Romeinse macht over Britannia kunnen zijn.

❷ MAG(nae) BRI(tanniae) FR(anciae) ET HIB(erniae) REX : *Koning van Groot-Brittannië Frankrijk en Ierland.* (afb. Twopence 1772 kz + rechts een uitsnede hiervan)

Koning van Frankrijk? Van Ierland? Al van 1337 maakten de Engelsen aanspraak op de Franse troon. Alle Engelse koningen, van Edward III tot George III, noemden zich ook 'Koning van Frankrijk' en velen werden ook als zodanig gekroond. Gaan we even terug naar de dynastie 'Plantagenet'. Die duurde van 1154 tot 1485. Ze regeerde over Engeland en de Engelse bezittingen op het vasteland (Franse gebieden: Normandië, Aquitanië, Maine, Anjou, Touraine, Gascogne en Saintonge), sinds 1171 ook over Ierland (veelal slechts in naam) en sinds 1284

eveneens over Wales. Uit het huwelijk van Edward II met Isabella, dochter van Philips IV de Schone, ontleende de Plantagenets hun aanspraken op de kroon van Frankrijk. Toen Philips VI de Franse leengoederen in Aquitanië verbeurd verklaarde, achtte de heer van Aquitanië, Edward III, zich niet alleen ontslagen van zijn eed van trouw als leenman aan de Franse koning, maar omdat hij een kleinzoon van Filips de Schone was, eiste hij de Franse troon voor zich op.

De opbrengsten van de handel tussen Aquitanië en Engeland waren te belangrijk om door beide partijen genegeerd te worden. Edward III en zijn opvolgers namen de Franse koningstitel aan. De Franse bezittingen gingen echter in de Honderdjarige Oorlog verloren. In 1453 was alleen Calais nog in Engelse handen. Ook na dit jaar bleven Engelse koningen zich koning van Frankrijk noemen. Pas in 1801 liet George III zijn claim op de Franse troon vallen, toen het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland werd gesticht.

Na deze unificatie droeg George III de titel GEORGIUS TERTIUS DEI GRATIA BRITANNIARUM REX FIDEI DEFENSOR (George III bij de genade Gods Koning van de Britten, Beschermmer van het Geloof).

Ⓢ M(agnae) B(ritanniae) F(ranciae) ET H(iberniae) REX F(idei) D(efensor) B(rusviciensis) ET L(uneburgensis) D(ux) S(acri) R(omani) I(mperii) A(rchi) T(hesaurarius) ET E(lector) : *Koning van Groot-Brittannië Frankrijk en Ierland Verdediger van het Geloof Hertog van Braunschweig en Lüneburg Opperschatbewaarder en Keurvorst van het Heilige Roomse Rijk.*

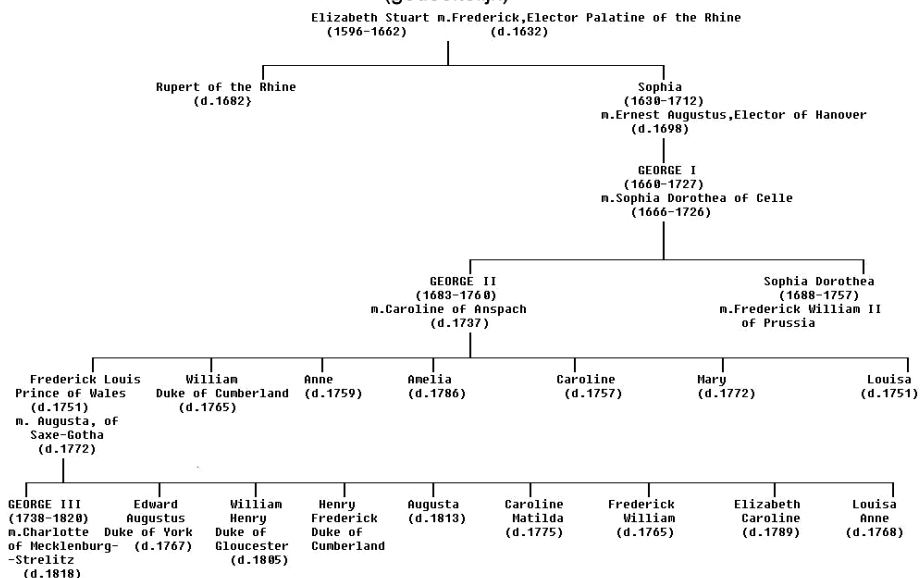
Na de dood van koningin Anne (van de Stuart-dynastie) in 1714 werd de zoon van haar dochter Sophia, George I, keurvorst van Hannover, gekroond als koning van Groot-Brittannië.

Hiermee eindigde de Stuart-periode in Groot-Brittannië en begon de Hannover-periode (1714-1901), die met koningin Victoria eindigde.

afb. Shilling 1787 kz

HET HUIS VAN HANNOVER (gedeeltelijk)

Koning George III, de eerste in Groot-Brittannië geboren opvolger van de Hannover-dynastie, was de kleinzoon van George II en zoon van de vroeg overleden Frederick Louis, Prins van Wales. Dit vorstenhuis was het koninklijk huis van Groot-Brittannië en Ierland van 1714 tot 1801 en het koningshuis van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland van 1801 tot 1840. Daarnaast regeerde de dynastie ook tot 1866 over het keurvorstendom en vanaf 1815 het koninkrijk Hannover in noordwest-Duitsland. De eerste taal van George III was niet meer het Duits, maar het Engels. Alhoewel hij tijdens zijn leven dus ook hertog van Braunschweig-Lüneburg en keurvorst van het Keurvorstendom Hannover, gebieden die in het Heilige Roomse Rijk lagen, was, bezocht hij dit vorstendom nooit.

④ BANK TOKEN 3 SHILL.(ings) en BANK TOKEN 1S.(hillings)
6p.(ence)

De overgang naar de 'token' zilveren munten begon in 1811 toen de Bank of England voor de circulatie 3s.- en 1s. 6d.-tokens sloeg.

Bank token 3 shilling 1812

Privéaanmunting van dit tekengeld in de jaren 1788-1795 en 1811-1815 hielp om het tekort aan koninklijke munten te verlichten.

⑤ BRITANNIARUM REX FID(ei) DEF(ensor)

Fourpence 1818 kz

⑥ HONI SOIT Q(ui) MAL Y PENSE : *Schande aan hem die er kwaad over denkt.*

Halfcrown 1817 kz

De Orde van de Kousenband (The most noble Order of the Garter) werd in 1348 ingesteld door Eduard III, 26 Knights, koning en koningin inbegrepen. Haar spreuk 'Honni soit qui mal y pense' heeft enkele overleveringen doen geboren worden, waarvan de historische juistheid niet vaststaat.

Enkele van deze overleveringen.

De oorsprong van de spreuk zou zijn terug te voeren naar een incident tijdens een bal in 1344. De kousenband van de gravin van Salisbury (Joan van Kent, schoondochter van de koning) zakte af en koning Eduard III was zo galant om deze weer om haar heen aan te brengen. In een andere versie zou Eduard de kousenband hoffelijk om zijn eigen been gedaan hebben, terwijl hij zei: "Honi soit qui mal y pense".

De Orde is de eerste ("grote") Britse ridderorde. De leden ervan dragen een blauw lint.

Correct oud-Frans zou "Honny soit qui mal y pense" zijn geweest, maar de spelfout werd in de loop der eeuwen nooit verbeterd. Het correcte huidige Frans zou "Honni soit qui mal y pense" zijn.

Randschrift

DECUS ET TUTAMEN ANNO REGNI LIX : *Een ornament en een beveiliging - 59ste regeringsjaar*

Crown 1818 vz

Dit randschrift is niet alleen een ornament, een versiering, maar ook een beveiliging tegen bijvoorbeeld het snoeien van deze munt. Snoeien is het verwijderen van metaal van de rand van een munt.

In de tijd waarin munten hun waarde voornamelijk ontleenden aan het edelmetaal waaruit ze waren vervaardigd, was het een profijtelijk, maar uiteraard illegaal werkje, waarop strenge straffen stonden.

Geraadpleegde bronnen

Coins of England & The United Kingdom – 48th Edition – Standard Catalogue of British Coins – Spink 2013

Joris Frederickx - Britannia op zilveren £ 2-munten – Tijdschrift van Numismatica Herentals – nr. 101 april 2013

Wikipedia Encyclopedie

Winkler Prins Encyclopedie – 1951 – Amsterdam ELSEVIER – Brussel

Joris Frederickx

Verloren gewaande medaille na 90 jaar in riolering teruggevonden.

Tijdens WOI stierf soldaat Charles William Curtin in mei 1915 op 35-jarige leeftijd in Ieper en kreeg hiervoor (net als vele andere overleden WOI-soldaten) postuum een medaille voor moed. Deze medaille was destijds het enige tastbare wat de familie van hem had, maar door een onverklaarbare reden was deze in de riolering terecht gekomen.

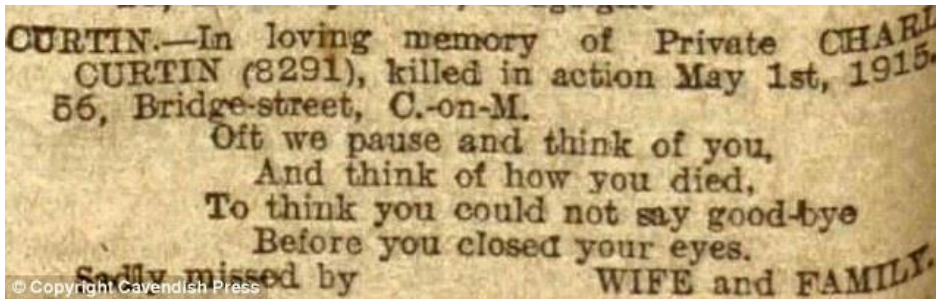
Dankzij het opzoekingswerk van Christine Wolstenholme, een familielid van de werkman die de medaille had gevonden, kon dit kleinood na 90 jaar aan John Hodgson - de kleinzoon van Charles William Curtin - worden terugbezorgd. Op zich een niet al te moeilijke taak ware het niet dat op de medaille een verkeerde naam werd gegraveerd. Ze vertelde dat een familielid van haar de medaille in 2007 in een riolering had gevonden en probeerde sindsdien de rechtmatige familie te achterhalen. Op de medaille stond het regiment en een identificatienummer op, maar de naam die er op gegraveerd stond was *Pte C Williams* terwijl de juiste naam *Pte Charles William Curtin* moest zijn. Via het 'King's Own Royal Regiment Museum' in Lancaster en het 'National Army Museum' in London kon na jaren opzoekingswerk, het mysterie van de verkeerd gegraveerde achternaam opgelost worden.

John Hodgson met de teruggevonden medaille van zijn grootvader.

Soldaat Curtin vervoegde op 16-jarige leeftijd het 2e bataljon van het Royal Lancaster Regiment. Hij huwde in 1909 op 26-jarige leeftijd met Anne Shelmerdine en vestigden zich in Chorlton-on-Medlock in Manchester. Wanneer WOI uitbrak, werd hij in Ieper gestationeerd.

Volgens de archieven stierf hij op zaterdag 1 mei 1915 tijdens de 2^e slag om Ieper waarbij 100.000 doden vielen.

Het gezin had twee dochters - Alice, die vroegtijdig was gestorven en Annie, de moeder van John Hodgson die net twee jaar was toen haar vader stierf. Haar moeder Anne had een overlijdensbericht in de plaatselijke krant gepubliceerd en gebruikte destijds een deel van het gedicht *The Soldier* van de dichter Rupert Brooke, dat haar man op de achterkant van zijn foto had geschreven.

Anne hertrouwde in 1923 met William Dewhurst en kregen een zoon Wilfred. Anne stierf in 1940.

John Hodgson heeft enkel nog een oude foto van zijn grootvader die vlak voor hij naar het front vertrok genomen werd. Blijkbaar was het (en is het nog steeds) de gewoonte dat soldaten hun foto laten nemen vooraleer ze naar oorlogsgebied vertrekken.

Oorspronkelijk had de bronzen medaille een regenboogkleurig lint en werd postuum uitgereikt aan alle soldaten die aan het front waren gesneuveld. Na zoveel jaren in de riolering te hebben gelegen ziet de medaille er niet meer, maar de emotionele waarde is des te groter. Hoe deze uiteindelijk in de riolering is terecht gekomen, zal wel nooit achterhaald kunnen worden.

De naam van Charles William Curtin staat samen met talloze gesneuvelde soldaten, vermeld op de Menenpoort te Ieper.

Victory medal

Artikel uit de Daily Mail

di 2	AEN Brussel-Bowlmaster, rue Van Zande 45, 1080 Brus.	vanaf 18u
vr 5	NK Berthout- St-Catharina, Markt 28, St-Katelijne-Waver	19-22.30u
za 6	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm AEN Soignies - Art&Culture, Rue d/1 Régence, Soignies Diestse Studiekring - CC. Elckerlyczaal, Begijnhof, Diest Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel	12-17 u 14.30-16 u 9.30-17u 13.30-17 u 8-11 u
zo 7	EGMP Leuven - Palais de Buc's, JP Minckelersstraat 130 EGMP ZW-VI – Kartouchke – Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – Rue Gouttier 11, Couvin Collectionneurs - Rue Général Henry 27 B, 7060 Soignies 20e Internationale Ruilbeurs Num. Edelweissje Sint-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, 3500 Hasselt Internationale Muntenbeurs V.V. Tilburg De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot (NL)	9-12 u 8.30-12 u 9-12 u 8.30-12 u 8-13u 9-15u
ma 8	EGMP Brugge – C.M. - Moerkerksestwg. 118, B-St-Kruis	vanaf 19 u
di 9	NK. Zeeland - Dauwendaele - Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
wo 10	NK Brabant-Bar Le Duc, Korenbrugstr., s-Hertogenbosch	19.45-22 u
za 13	EGMP Antverpia - Rugehof, Frans Van Dijkstr, Deurne EGMP Gent - Heilig Hart, H. Hartplein, Gent-St-Amands AEN Verviers–École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent NK. Hasselt - C.C. Vergaderzaal 1 - Kunstlaan 5, Hasselt EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel XXI Muntenbeurs AEN Nijvel Coll. St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, 1400 Nijvel Munten- biljetten- & zichtkaartenbeurs NK Zeeland Dauwendale - Vrijlandstraat 59, Middelburg (NL) Veiling nr. 122 Jean Elsen & ses Fils Tervurenlaan 65, 1040 Brussel	12.30-16 u 13.30-16 u 8-12 u 13.30-17 u 13-17 u 8-11 u 8-15 u 9.30-15 u

zo 14	EGMP Herentals- St-Antoniuss, Kapucijnenstr. Herentals AEN Vielsalm – salle du Quartier de la gare, Vielsalm Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas Nationale Ruilbeurs N.K. St-Truiden Boogschutterslokaal, Terbist - Hasseltsestwg. St-Truiden	8.30-12 u 9-12 u 9-12 u 8.30-13 u
di 16	N.K. Limburg - 't Pruuske, Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 19.30u
za 20	MEDEC - Ruggenhof - Frans Van Dijkstraat 46, Deurne Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Muntmanifestatie 2014 Houten Expo Houten - Meidoornkade 24, Houten (NL)	12.30-16 u 13.30-17 u 8-11 u 9.30-16 u
zo 21	EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais, 104 Rue St-Gilles, Luik Numismatica Wetthra - CC De Poort, Markt 27, Wetteren Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies	13-16 u 8.30-12 u 9-12.30 u 8.30-12 u
za 27	EGMP Gent - Heilig Hart, H. Hartplein, Gent-St-Amands Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen - T.I. St-Jansberg - Weerterstwg., Maaseik EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Nationale Beurs - Promotie van de Medaille Eurovolley Center - Beneluxlaan 22, Vilvoorde PaperMoneyFair Maastricht Polfermolen - Plenkertstr. 50, Valkenburg a/d Geul (NL)	13.30-16 u 13.30-17 u 13-16 u 8-11 u 15-18 u za 9-18 u zo 10-16 u
zo 28	EGMP Aalst - S.C. Immerzeel - R. Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière – M. du Peuple de Houdeng-Aimeries Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9-12.30 u 9-12 u 8.30-11 u 9-12 u

Willem van Alsenoy

Numismaat

Postbus 333 2000 Antwerpen

0495-511016

willem@vanalsenoy.com

www.vanalsenoy.com

zaterdag 6 september 14.30-17.30u

Diestse Studiekring voor Numismatiek

-De muntslag van Characene - Patrick Pasmans
-De munten van Duits O-Afrika - Leopold Verbist

Elckerlyczaal - CC Begijnhof, Diest

www.muntmeester.be diest44@hotmail.com

zo 7 september **20e Internationale Ruilbeurs Edelweissje** 8-13u
zaal St-Katarina - N. Cleymanslaan 1, 3500 Hasselt tel. 011-211189

zo 7 september **Internationale Muntenbeurs Tilburg** 9-15u
Hotel Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot 0031-135441063

za 13 september 8-15u

XXI ste Internationale Muntenbeurs

AEN N.K. Nijvel

Collège St-Gertrude - Faubourg de Mons 1, Nijvel

richard.boon@skynet.be 0479-775493

za 13 sep **Munten- en Bankbiljettenbeurs Zeeland** 9.30-15.30u
Centrum Dauwendale - Vrijlandstr. 59, Middelburg 0031-118553058

Jean ELSÉN & ses Fils s.a.

NUMISMATISTS

za 13 sep **Veiling 122** Tervurenlaan 65, 1040 Brussel
info@elsen.eu tel 02-7346356 fax 02-7357778 www.elsen.eu

zaterdag 20 sep **MEDEC** 12.30-16u
zaal Ruggenhof Frans Van Dijkstraat 46, Deurne
users.skynet.be/medec wvb@skynet.be

zaterdag 20 september **Muntmanifestatie 2014 Houten** 9.30-16u
Expo - Meidoornkade 24, Houten (NL) www.wbevenementen.eu

za 27 sep **Nationale Beurs voor Medailles & Penningen** 15-18u
Promotie van de Medaille
Eurovolley - Beneluxlaan, 22, 1800 Vilvoorde andrepoels@scarlet.be

Brumunt

Koop en verkoop op onze

nieuwe veilingsite

www.brumunt.be

voor meer info: veiling@brumunt.be

**De veilingsite voor de aankoop en verkoop
van al uw verzamelstukken**

Brumunt

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.

ONZE EXPERTEN SCHATTEN GRATIS UW VERZAMELING EN BETERE
MUNTEN DIE WORDEN INGELEVERD VOOR ONZE VEILINGEN.
DE CATALOGUS WORDT IN HEEL DE WERELD VERSTUURD.
OP ONVERKOCHTE LOTEN ZIJN ER GEEN KOSTEN.

VEILING 122
13 SEPTEMBER 2014

Kelten, Grieken, Romeinen,
Byzantijnse en Oosterse munten.
Middeleeuwse en moderne munten.
Penningen en jetons.

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.
Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu